

Vill du utveckla din bygd på Gotland?

Har din förening, ditt företag eller din organisation idéer som kan utveckla bygden där ni bor och verkar?
Då kan ni söka stöd från Leader Gute för att förverkliga dem.
Här beskrivs aktuella stöd och hur ansökan går till.

Leader Gute stödjer lokal livskraft!

Leader Gute är en ideell gotländsk förening. Vårt uppdrag är att stödja lokal livskraft. Vi ger stöd till utvecklingsprojekt som drivs av och för er som bor och verkar på öns landsbygder.

Via Leader Gute kan föreningar, företag och organisationer söka pengar till utvecklingsprojekt som ger lokalt förankrad nytta på Gotlands landsbygder.

Stöden finansieras med medel från EU, staten och Region Gotland.

Metod för lokalt ledd utveckling

Leader är en metod där privat, ideell och offentlig sektor arbetar tillsammans för att bidra till lokal ledd utveckling. Leadermetoden bygger på underifrånperspektiv, lokal förankring och samverkan som ger nytta för många i bygden. Hållbarhet, jämställdhet och inkludering är också centrala punkter i leadermetoden. Metoden används i hela EU och grundar sig i tanken att lokal utveckling genomförs mest effektivt och hållbart av dem som bor och verkar på platsen. I Sverige finns 40 leaderområden med var sin leaderförening.

Strategi för stöd och verksamhet

För programperioden 2023–2027 har Leader Gute tagit fram en lokal utvecklingsstrategi för Gotland. Strategin har arbetats fram tillsammans med många engagerade från ideell, privat och offentlig sektor.

Den är också samordnad med Region Gotlands nya Regionala Utvecklingsstrategi, "Vårt Gotland 2040". Övergripande vision och mål är de samma i de båda strategidokumenterna.

Leader Gutes strategi beskriver vad som behöver göras för att stärka utvecklingen på öns landsbygder. Strategin anger inriktningen för de stöd som kan sökas och Leader Gutes övriga verksamhet.

Leader Gute ska utöver stöden bidra till inspiration, erfarenhetsutbyte och kunskapsspridning i bygderna över hela ön. Detta görs bland annat genom egna projekt som drivs av Leader Gute och i vissa fall i samverkan med andra aktörer.

Vision och mål

Visionen och målen lägger grunden för strategin.

Visionen är Gotland – en kreativ ö med plats för hela livet!

Målen som Leader Gute identifierat i strategin är:

- *Gotland är en nytänkande tillväxtregion med utvecklingskraft*
- *Gotland är ett tryggt och inkluderande samhälle med livskraft för alla*

- *Gotland är en förebild i energi- och klimatomställningen*

Projekt som beviljas stöd från Leader Gute ska bidra till ett eller flera av dessa mål.

Tre insatsområden

För att styra projektstöd och verksamhet mot vision och mål finns i strategin så kallade insatsområden. För att söka stöd måste projektet passa in i något av följande tre insatsområden:

- *Hållbart företagande*
- *Leva och bo på hela ön*
- *Accelererande klimat- och energiomställning*

Läs mer om insatsområdena på sidan 4

Målgrupper vi prioriterar att nå

Leader Gute prioriterar att nå ut med stöd till tre målgrupper på Gotlands landsbygder för att möta särskilda behov och skapa möjligheter som ligger i linje med strategin.

Dessa målgrupper är:

- *Unga*
- *Hållbara och innovativa företag*
- *Kulturella- och kreativa näringar*

Projektstöd och stöd till miniprojekt

I slutänden är det genomförda projekt med Leader Gute-stöd som konkretiserar och förverkligar målbilden i strategin.

Leader Gute erbjuder två olika typer av stöd:

- *Projektstöd.* Här ingår även projektstöd till företag. För projektstöd krävs ansökan via Jordbruksverkets E-tjänst och tillräcklig ansökande-, genomförande- och redovisningskapacitet.
- *Stöd till miniprojekt.* Dessa stöd finns för olika teman och passar för mindre men viktiga insatser för lokal utveckling, där föreningar eller företag kan vara projektägare. Stöd till miniprojekt är enklare att söka och beslut fattas snabbare.

Läs mer om stöden på sidan 6-7

Läs mer på vår hemsida och ta del av vår nya strategi

Har din förening, ditt företag eller din organisation idéer som kan utveckla er landsbygd på ön?

Besök www.leadergute.se

Leader Gutes utvecklingsstrategi för Gotland 2023–2027 finns att läsa i sin helhet på www.leadaregute.se/strategi/2023-2027

Du kan även scanna QR-koden nedan för att läsa hela strategin.

Projekt som fick stöd förra programperioden

Här presenteras exempel på några olika projekt av vitt skilda slag som fick stöd från Leader Gute under förra programperioden, 2014-2022. Den gemensamma nämnaren för projekten är lokalt ledd utveckling på Gotlands landsbygder.

Ovan: Renovering av Langård kummel.

Till vänster: Gympark med mountian-bikebana i Färösund.

Easy Arr – app för lokala evenemang.

Utveckling av jordförbättrande pellets av spill från ullproduktion i Endre.

Gotland Garbage – utveckling för produktion av återvunnet material.

Vandringsled i Stenkyrka socken.

Insatsområdena i Leader Gutes strategi

För att styra Leader Gutes projektstöd och verksamhet mot strategin vision och mål finns så kallade insatsområden. För att kunna få stöd ska projekt passa in i något av de tre insatsområden som beskrivs här.

Insatsområde 1: Hållbart företagande

Genom att skapa goda förutsättningar för innovation och entreprenörskap gynnas hållbar utveckling som inkluderar hela samhället.

Projekt inom insatsområdet ska verka för en hållbar utveckling i befintliga och nya företag och branscher samt att arbetstillfällena bevaras på kort sikt och nyskapas på längre sikt.

För att främja utvecklingen inom näringslivet lokalt behövs en närmare samverkan mellan branscher och sektorer såväl lokalt och regionalt som nationellt och internationellt.

Det kan handla om att:

- Öka kompetensen i lokala företag och att främja utvecklingen av företag samt produkter och tjänster.
- Utveckla nya och befintliga nätverk och mötesplatser för ökad inkludering, mångfald och ökad innovationskraft som kan ge hållbara lösningar på nuvarande och framtida utmaningar.

Insatsområde 2 Leva och bo på hela ön

Insatsområdet handlar om att bygga ett tryggt och öppet samhälle för invånare och besökare.

Projekt inom insatsområdet bidrar exempelvis till bättre arbetsvillkor, ökad livskvalitet och stärkt platsutveckling. Oavsett om det är ett projekt som fokuserar på tillväxt och utvecklingskraft, ett tryggt och inkluderande samhälle eller miljöåtgärder.

Insatsområdet omfattar även projekt som exempelvis bidrar till:

- Ett socialt hållbart samhälle – platser där människor känner tillit och förtroende för varandra samt känner sig delaktiga i samhällsutvecklingen.
- Ett jämlikt och jämställt samhälle där människor lever ett gott liv med god hälsa.
- Att mötesplatser bevaras, utvecklas och nyskapas.
- Att fler personer deltar i det demokratiska samtalet och möts över olika typer av gränser.

Insatsområde 3: Accelererad klimat- och energiomställning

För att nå de tre målen i Leader Gutes strategi krävs insatser som visar på potentialen i att gå före i klimat- och energiomställningen.

Projekt inom insatsområdet ska verka för minskad miljöbelastning genom omställning till ett samhälle som är energisnålt och nyttjar naturresurserna på ett hållbart sätt.

För att nå klimatneutralitet krävs bland annat:

- Bevarande – och ibland återskapande – insatser.
- Klimatanpassningar, resurseffektiviseringar och nya lösningar för energiomställning i alla delar av samhället.
- Insatser för vattenhushållning.
- Stärkt förmåga hos olika aktörer att implementera bästa tillgängliga teknik exempelvis genom samverkan lokalt, regionalt, nationellt eller internationellt.

Styrning och mätning med hjälp av indikatorer

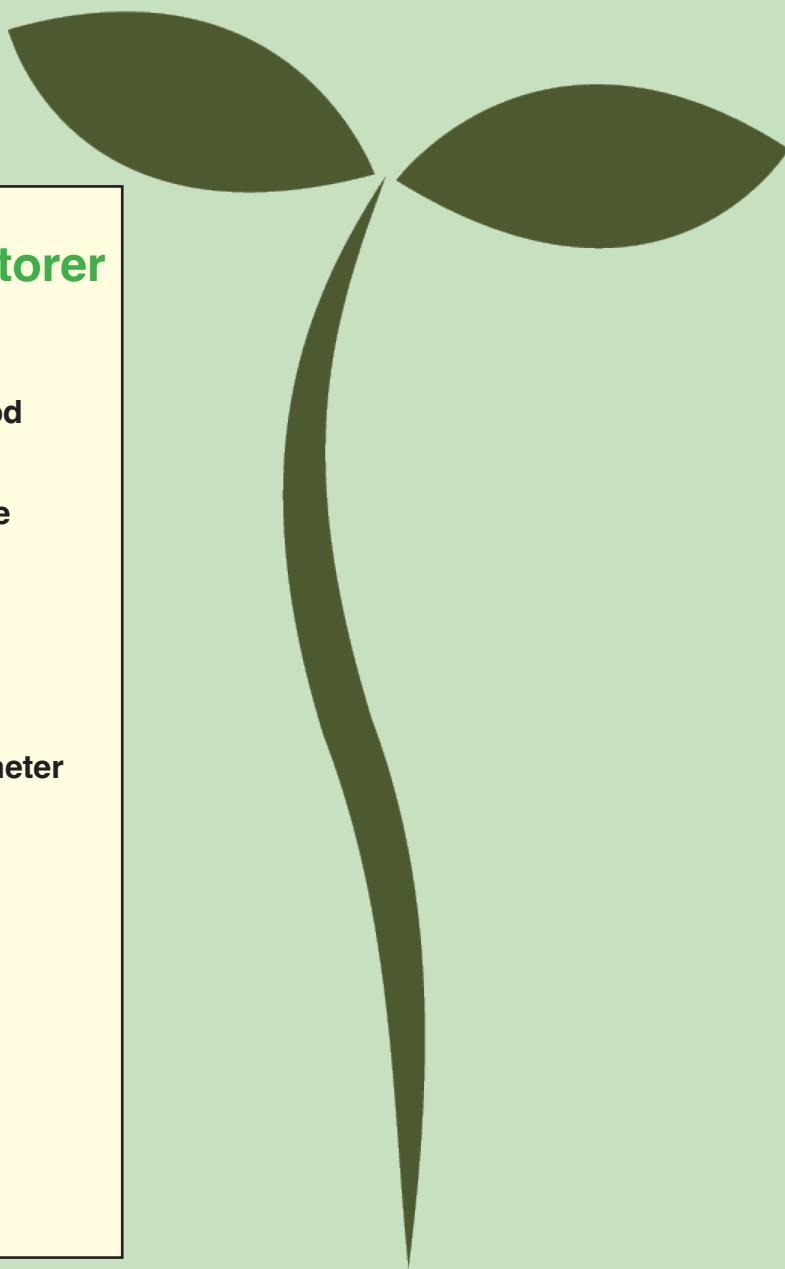
Leader Gute använder 14 så kallade indikatorer för att konkret styra mot specifika insatser och resultat som matchar de tre insatsområdena. Indikatorerna används också för att mäta hur vi uppnår våra mål och för att bedöma om utvecklingen går åt rätt håll.

För att få projektstöd för en större projektansökan måste ansökan svara mot en eller flera av indikatorerna nedan:

Indikatorerna används inom alla tre insatsområden. Vilka av dessa indikatorer stämmer in på det projekt du vill driva?

Leader Gutes 14 indikatorer

1. Miljö- och klimatprojekt
2. Landsbygdsföretag som får stöd
3. Smarta landsbygdsstrategier
4. Invånare med förbättrad service
5. Bevarad sysselsättning
6. Nya produkter
7. Nya tjänster
8. Nya mötesplatser
9. Nya fritids- och kulturverksamheter
10. Nya nätverk och samarbeten
11. Projekt som drivs av unga
12. Bevarade fritids- och kulturverksamheter
13. Bevarade mötesplatser
14. Diversifierade företag

Projektstöd

– För större utvecklingsprojekt

Projektstöd är till för större utvecklingsprojekt med bred förankring och nytta i en bygd. Denna stödform ställer högre krav på ansökan och redovisning.

Ett projekt kan få projektstöd om det gynnar ett område, en destination, en bred allmänhet eller en bransch. Det är därför viktigt att i ansökan ange vilka som står bakom projektet och vill genomföra det. Framförallt är det viktigt att visa vilka som har nytta av projektet. Ju bredare och tydligare uppslutning, desto större är möjligheten att projektet kan få projektstöd.

Inledande stöd via Öppet Hus och checklista

Leader Gute erbjuder Öppet Hus-möten där sökande får stöd i ansökningsprocessen. Här medverkar ibland även projektägare som tidigare ansökt om och fått projektstöd från Leader Gute, och delar med sig av sina erfarenheter.

På vår hemsida finns även en checklista som du fyller i och skickar in till oss. Vi gör utifrån svaren en första bedömning om ert projekt passar in i vår strategi och därmed kan vara aktuellt för projektstöd/projektstöd till företag.

Aktuell information om Öppet Hus, checklista och andra stöd i ansökningsarbetet finns på www.leadergute.se

Leader Gutes styrelse gör en bedömning

Den formella ansökan om projektstöd görs via Jordbruksverkets E-tjänst.

Inkomna ansökningar bedöms av Leader Gutes styrelse. Vår styrelse kallas Lokal Aktionsgrupp (LAG) och består av ledamöter från våra medlemmar.

LAG säkerställer att det ansökta projektet passar in i något av Leader Gutes tre insatsområden och svarar mot en eller flera av indikatorerna (se sidan 4-5).

LAG bedömer sedan projektansökan utifrån dels sex grundvillkor som måste uppfyllas, dels sju urvalskriterier som poängsätts.

Prioritering, beslut och startmöte

Om LAG:s bedömning är positiv blir ansökan prioriterad för beslut om stöd av Jordbruksverket. I detta läge kan du välja om du vill starta projektet på egen risk eller invänta slutgiltigt beslut från Jordbruksverket. Efter Jordbruksverkets beslut kan ansökan om själva utbetalningen göras. I princip gäller utbetalning efter redovisade kostnader. Det finns möjlighet att ansöka om delutbetalningar och förskott.

Efter LAG:s beslut om prioritering av en projektansökan bjuder Leader Gute in till startmöte. Under startmötet ges information om vad projektägaren behöver göra under genomförandet i form av rapportering och redovisning.

PR-paket och kontaktperson

I samband med startmötet erbjuds också du som projektägare ett PR-paket. Det innebär att Leader Gute skickar ut pressmeddelande om projektet som godkänts vid överenskommen tidpunkt, samt att du får mallar för eventuella egna pressmeddelanden och anvisningar om hur EU:s logotyp ska användas i samband med kommunikation om projekt med stöd från Leader Gute. Du tilldelas även en kontaktperson från Leader Gutes LAG.

”Ett projekt kan få projektstöd om det gynnar ett område, en destination, en bred allmänhet eller en bransch.”

Projektstöd till företag

Leader Gutes strategi pekar på vikten av utveckling av hållbara och innovativa företag på Gotlands landsbygder. Därför finns Projektstöd företag med ett separat regelverk.

Projektstöd till företag är aktuellt när nyttan endast tillfaller ett fåtal aktörer (företag och/eller i vissa fall även föreningar).

Stödet får inte gälla ett företags ordinarie verksamhet – projektet ska innebära någon form av nysatsning.

Projektstöd till företag kan vara mellan 40 och 70 procent av budgeterade kostnader i ett projekt upp till ett stödbelopp på max 200 000 kronor.

Stöd till miniprojekt

– Förenklad ansökan för mindre men viktiga projekt

I arbetet med Leader Gutes strategi har det framgått att det finns ett stort behov av stöd till flera mindre projekt som ger viktig lokal utveckling. Därför erbjuder vi stöd till så kallade miniprojekt.

Stöd till miniprojekt kan sökas av föreningar eller företag som vill göra mindre men viktiga insatser för lokal utveckling på öns landsbygd.

Miniprojekt är indelade olika teman utifrån Leader Gutes strategi och insatsområden.

Enklare ansökan – och snabbare beslut

Ansökan görs via ett enkelt formulär på vår hemsida.

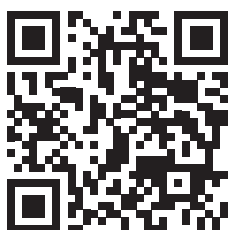
Beslut om stöd fattas av Leader Gute.

Ansökan om utbetalning och rapportering görs också direkt till Leader Gute.

Läs mer om stöd till miniprojekt på

www.leadergute.se/miniprojekt

Här finns även ansökningsblanketten

Leader Gutes LAG-ledamöter informerar om stöd till miniprojekt på Skördefestivalen 2022. Vill du veta mer om stödet och kanske göra en ansökan via ett enkelt formulär?

Då kan du använda QR-koden till vänster eller besöka vår hemsida:

www.leadergute.se/miniprojekt

Vill du söka stöd för en projektidé?

Läs mer om hur du går tillväga på www.leadergute.se

Du når oss även via mail: info@ledaregute.se

Telefon: 0498-501 80

Post: Roma Lövsta 12, 622 54 Romakloster

Leader Gutes medlemmar och styrelse (LAG)

Är din organisation eller ditt företag engagerat i
lokal utveckling på Gotland?

Tillsammans kan vi göra ännu mer.

Välkommen att söka medlemskap i Leader Gute!

Maila din organisations intresseanmälan till:

info@leadergute.se

För aktuell medlemslista besök:

www.leadergute.se/om-oss/foreningen/foreningens-medlemmar/

Vill du komma i kontakt med våra LAG-ledamöter?

Här finns kontaktuppgifter:

www.leadergute.se/om-oss/lag-styrelse/

